Стаття надійшла до редакції 20.08.2019

Перевірено на плагіат 30.08.2019 р.

унікальність – 90.02 %

<https://doi.org/10.17721/StudLing2019.15.250-260>

УДК 811.161.2-1

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ МІФОЛОГЕМИ «САД» У МОВІ ПОЕЗІЇ ОЛЕКСІЯ ДОВГОГО

Олександр Миколайович Строкаль (м. Київ, Україна)

omstrokal@gmail.com

канд. філол. наук, асистент

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Інститут філології

У статті проаналізовано особливості інтерпретації ліричним героєм Олексія Довгого міфологеми «сад» та характер її мовного вираження. Під час проведення дослідження з'ясовано, що в межах антропоцентричного підходу в лінгвістиці особливої ваги набули дослідження, присвячені вивченню особливостей мовного відображення картини світу індивідом. На основі огляду лінгвістичних досліджень щодо цього питання було зроблено висновок про те, що мовна картина світу – це спосіб відображення реальності у свідомості людини крізь призму лінгвальних і культурно-національних особливостей певного мовного колективу. У межах визначеної проблематики було вивчено питання структури концепту, з'ясовано особливості кореляції таких понять, як «міф», «міфологема» та «міфема». Під час аналізу понять «концепт» і «міфологема» доведено, що міфологема є своєрідним продовженням концепту та представлена у художній літературі на рівні асоціацій із міфічними реаліями, алюзій та ремінісценцій.

Дослідження поетичної мови Олексія Довгого показало, що міфологема «сад» є однією з найбільш яскраво виражених у мові автора. Вивчивши мовні особливості вираження цієї міфологеми та корелятивних їй образів, ми довели, що вона інтерпретується ліричним героєм Олексія Довгого як певний потойбічний світ, як ідеальний локус, а також як гармонійно упорядкований Всесвіт.

Ключові слова: міф, міфологема, сад, поезія Олексія Довгого.

VERBALIZATION OF MYTH OF THE «GARDEN» IN OLEKSII DOVHIY'S POETIC LANGUAGE

Oleksandr M. Strokal (Kyiv, Ukraine)

omstrokal@gmail.com

Ph.D., Assistant Professor

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of Philology

The article analyzes peculiarities of interpretation of the myth «garden» of Oleksii Dovhiy's lyrical hero and the nature of its lingual expression. During the research it was found out that within the anthropocentric approach in linguistics special attention was paid to the study of the peculiarities of lingual reflection of the worldview by the individual. Based on a review of linguistic research on the subject, it was concluded that the linguistic worldview is a way of reflecting reality in the human mind through the lens of the lingual and cultural-national features of a particular lingual collective. The problems of structure of the concept were investigated within the defined problems. The peculiarities of correlation of concept components are found out. During the analysis of concept it is proved that «mythologema» is a kind of continuation of the concept and is presented in the literature at the level of associations with mythical realities, allusions and reminiscences.

A study of Oleksii Dovhiy's poetic language showed that the myth «garden» is one of the most spread in the author's language. Having studied the linguistic peculiarities of the expression of this myth and its correlative images, we have proved that it is interpreted by Oleksii Dovhiy's lyrical hero as a certain otherworldly, as an ideal locus, as well as a harmoniously ordered universe.

Key words: myth, mythologema, garden, Oleksii Dovhiy's poetry.

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ МИФОЛОГЕМИ «САД» В ЯЗЫКЕ ПОЕЗІИ АЛЕКСЕЯ ДОВГОГО

Александр Николаевич Строкаль (г. Киев, Украина)

omstrokal@gmail.com

канд. філол. наук, асистент

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Інститут філології

В статті проаналізовані особливості інтерпретації ліричним героєм Алексея Довгого мифологеми «сад» і характер її мовного вираження.

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Строкаль О. М. [Строкаль А. Н.], omstrokal@gmail.com

Вербалізація міфологеми «сад» у мові поезії Олексія Довгого [Вербализация мифологеми «сад» в языке поэзии Алексея Довгого] (Українського / На укр. яз.)

При проведении исследования установлено, что в пределах антропоцентричного подхода в лингвистике особое значение приобрели исследования, посвященные изучению характера языкового выражения картины мира индивидом. На основе обзора лингвистических исследований по этому вопросу было сделано заключение о том, что языковая картина мира – это способ отображения реальности в сознании человека сквозь призму лингвальных и культурно-национальных особенностей определенного языкового коллектива. В рамках определенной проблематики был изучен вопрос структуры концепта, выяснены особенности корреляции таких понятий, как «миф», «мифологема» и «мифема». В ходе анализа понятия «концепт» и «мифологема», было доказано, что мифологема является своеобразным продолжением концепта и представлена в художественной литературе на уровне ассоциаций с мифическими реалиями, аллюзиями и реминисценциями.

Исследование поэтического языка Алексея Довгого показало, что мифологема «сад» является одной из наиболее ярко выраженных в языке автора. Изучив языковые особенности выражения этой мифологемы и коррелятивных ей образов, мы доказали, что она интерпретируется лирическим героем Алексея Довгого как некий потусторонний мир, как идеальный локус, а также как гармонично упорядоченная Вселенная.

Ключевые слова: миф, мифологема, сад, поэзия Алексея Довгого.

Вступ

Антропоцентрична парадигма сучасних наукових досліджень виступає одним із основних чинників їхньої спрямованості на вивчення особливостей функціонування тих чи інших реалій в контексті людського світобачення, розвитку людського соціуму, характеру міжособистісної взаємодії. У контексті цієї проблематики актуальним виступає питання сприйняття та пізнання людиною довколишньої дійсності. Процес пізнання людиною довкілля, зазвичай, характеризується формуванням в індивіда певних уявлень про навколишню дійсність, її реалії та цінності, системи знань, які у його свідомості, існуючи у вигляді певних констант, формують індивідуальну картину світу. Перебуваючи постійно в соціумі, індивід своїми діями, поведінкою, реакціями та комунікацією висловлює в ньому своє бачення, оцінку того чи іншого явища, події, впливаючи таким чином на уявлення іншого індивіда, змушеного або приймати такий світогляд, або чинити певний ментально-психологічний опір. І незалежно від того, яким буде результат такої взаємодії, очевидним є те, що наслідком її стане формування певної

універсальної колективної картини світу.

Когнітивна спрямованість нинішніх наукових студій, зокрема лінгвістичних, дозволяє вести мову про такі поняття, як «*концептуальна картина світу*» та «*концепт*». Оскільки концептуальна картина світу як певна система уявлень існує в дійсності у вигляді мовних елементів та конструкцій, у межах когнітивної лінгвістики зазначені вище поняття розглядають поруч із таким, як «*мовна картина світу*», яке тлумачать, як «спосіб відбиття реальності у свідомості людини, що полягає у сприйнятті цієї реальності крізь призму лінгвальних і культурно-національних особливостей, притаманних певному мовному колективу, інтерпретацій навколишнього світу за національними концептуальними канонами» [Штерн 1998, с. 156].

Питанню вивчення лінгвального відображення концепту присвячено численні наукові студії таких учених, як Н. Арутюнова, А. Вежбицька, Г. Гадамер, С. Воркачов, О. Колесник, В. Кононенко, О. Кубрякова, О. Лосєв, З. Попова, А. Приходько, О. Селіванова, Ю. Степанов, Й. Стернін та ін.

У сучасній лінгвістиці концепт розглядають як певне комплексне утворення, до складу якого входять три компоненти: міфологема, стереотип, прецедентний феномен. Так, прецедентний феномен вказує на значущі моменти в історії нації, які міфологізуються, сакралізуються в уявленні мовців. Стереотип, попри відсутність чіткої дефініції, розуміється лінгвістами, як «репродуковані з пам'яті зв'язки слів» на позначення ключових подій історії, які окреслюються саме в тому аксіологічному оточенні, яке сформоване суспільною думкою або індивідуальним світосприйняттям мовця, а тому може відповідати або частково суперечити фактам [Кальченко 2016, с. 48–49].

Актуальним, на наш погляд, видається розгляд такого поняття, як міфологема, яке, з одного боку, поєднує в собі сакральність знання про будову Всесвіту, а з іншого – певну символічність вигадки. Актуальність згаданого поняття в контексті реалій сучасної доби, наповненої десакралізацією традиційних уявлень та вірувань і водночас актуалізацією у суспільній свідомості певних міфологем на теренах мас-медійного простору, видається беззаперечною. Окрім того, на нашу думку, актуальним є висвітлення цього поняття в контексті аналізу його вербалізаторів, зокрема, на прикладі мови поезії як найбільш образного, символічного і динамічного експліканта Всесвіту художнього слова.

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Строкаль О. М. [Строкаль А. Н.], omstrokal@gmail.com

Вербалізація міфологеми «сад» у мові поезії Олексія Довгого [Вербализация мифологеми «сад» в языке поэзии Алексея Довгого] (Українського / На укр. яз.)

Таким чином, **об'єктом** нашого дослідження було обрано поетичні тексти сучасного автора – Олексія Довгого. **Предметом** стали особливості вербалізації однієї з найбільш яскравих міфологем його ідіостилу – міфологеми «сад».

Метою нашої наукової розвідки є з'ясування особливостей вербалізації міфологеми саду як складника індивідуально-авторської картини світу. Поставлена мета передбачає розв'язання комплексу таких завдань: проаналізувати дефініції понять «міф», «міфологема», «міфема»; на основі зробленого аналізу висвітлити специфіку кореляції цих термінів між собою та з поняттям «концепт»; з'ясувати особливості лінгвальної репрезентації міфологеми саду в поетичному доробку О. Довгого.

Виклад основного матеріалу. Поняття «*міф*» – одна з тих реалій, вивченню якої присвячено не один десяток наукових розвідок – починаючи від філософсько-світоглядних і закінчуючи власне лінгвістичними. Проблематика міфу, власне, міфологія набули особливого інтересу для дослідників із початком ХХ століття. Якщо для науковців ХІХ століття згадані поняття були актуальними особливо в межах так званого «народництва», активно функціонували в описах вірувань та обрядів – репрезентантів сакральних уявлень про будову Всесвіту, відображених у традиціях, легендах, переказах та піснях, то у ХХ столітті ці поняття актуалізуються через можливість та дієвість застосування реалій, окреслених ними в різних сферах побуту, політики, ідеології, культури, естетики художнього авторського слова. Найбільш доречним, на нашу думку, є філософське тлумачення поняття міфу, у якому останній трактується як система узагальнень первісного людського досвіду в його намаганнях виявити основоположності світобудови, людського і природного начал у ній, узагальнень, які, на відміну від пізніших наукових абстракцій, мають підкреслено конкретно-чуттєвий, антропоморфний характер [Філософський 2002, с. 386]. *Міфологема* як складник міфу розуміється міфосоціологами певною одиницею, яка об'єднує не лише всі сфери культури, а й усі аспекти людини як соціокультурного феномена [Костюк 2011, с. 406]. У дослідженнях Т. Шестопалової зазначене поняття уживається у розумінні логічного продовження архетипного образу по горизонталі, яке слугує відсиланням до міфу, виступаючи своєрідною ремінісценцією [Шестопалова 1999, с. 40]. Досить часто поруч із поняттям «міфологема» уживається синонімічний, на

думку одних, та паралельний, на думку інших науковців, термін «міфема». У «Літературознавчій енциклопедії» обидва два терміни пояснюються таким чином: «Міфологема – уламок міфу, міфема, яка втратила свої автохтонні характеристики та функції, залучена до фольклорного тексту, в якому сприймається як вигадка, образна оздоба чи сюжетна схема, що вже стала традиційною. Міфологема поширена в художній літературі на рівні асоціацій із міфічними претекстами, алюзій, ремінісценцій, цитат тощо»; «Міфема – найменший елемент, фундаментальний складник міфу, який використовують і в ньому, і в художній літературі; входить до складу системи світобудови, що відповідає уявленню людини, а не довікілью, вважається справжнім, не фіктивним. Може набувати космогонічних, астральних, антропоморфних, тотемічних, анімістичних, есхатологічних характеристик. Часто міфема пов'язана з художніми завданнями твору, наприклад, із використанням подвійної семантики, поєднанням раціональних та ірраціональних чинників...» [Літературознавча 2007, с. 54]. Як бачимо із наведених визначень, ці два поняття протиставляються одне одному як сакральне (*міфема*) та профанне (*міфологема*), що, на нашу думку, цілком вичерпує термінологічну дискусію щодо цього питання.

Зауважимо, що означені вище поняття мають досить тісну кореляцію із терміном «концепт». Зокрема, І. Костюк акцентує на тому, що «Міфологему можна трактувати як своєрідне продовження концепту» [Костюк 2011, с. 412]. Такий погляд є цілком виправданим, оскільки концепт виступає складником індивідуальної або ж колективної картини світу, яка глибинно закорінена у первісну міфологічну модель всесвіту, тоді як міфологема як певний експлікований у вигляді образів фрагмент міфу відсилає нас до нього.

Як зазначалося вище, однією з найбільш яскраво представлених у поетичній мові Олексія Довгого є міфологема саду, невід'ємної частини українського національного пейзажу, майстерно відтвореного в літературі та мистецтві [Жайворонок 2006, с. 519], і це не випадково, адже міфологема саду має довгу і давню історію. Як зазначає Дж. Трессідер, для всіх основних світових культур сади виступають видимим або зримим благословенням Господа і відображають здатність самої людини досягати духовної гармонії, прощення та блаженства [Трессідер 1999, с. 319]. Згодом у християнській традиції зазначена міфологема доповнилася образом Едемського саду – сакрального локусу з виразно позитивною аксіологією, місця, наповненого

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© *Строкаль О. М. [Строкаль А. Н.], omstrokal@gmail.com*

Вербалізація міфологеми «сад» у мові поезії Олексія Довгого [Вербализация мифологеми «сад» в языке поэзии Алексея Довгого] (Українського / На укр. яз.)

добром і блаженством. Аналізуючи особливості експлікації цієї міфологеми у світі художнього слова, Т. Бахтіарова зазначає, що в художній свідомості міфологема саду споріднена з міфологемою світового дерева <...>, яке виступає своєрідною гранню, що відділяє світ гармонії від хаосу <...>. У міфології давніх слов'ян світове дерево інтерпретується у двох площинах – вертикальній і горизонтальній. Вертикальна, зазначає дослідниця, співвідноситься із простором і включає: минуле – теперішнє – майбутнє, а також асоціюється із трьома стихіями: вогонь, земля, вода; горизонтальна об'єднує чотири сторони світу, пори року, частини доби [Бахтіарова 2016, с. 27].

У поетичній мові Олексія Довгого одна із художньо-образних реалізацій міфологеми саду реалізована в поезії «Січневої ночі» [Довгий 2009, Т.3, с. 37], присвяченій останній зустрічі з М. Рильським. Міфологема саду тут вербалізується прикметниково-іменниковою конструкцією «білий сад» і контекстуально корелює із образами зими та ночі. Як бачимо із контексту: «*І там, в краю далекому, як вічність, // Знов буде січень, і вікно, і ніч, // І білий сад, і сутінок незвичний // Тулитиметься холодно до віч...*», – уживання поруч із названими вище лексемами одиниць на позначення просторово-абстрактних реалій (*далекій, вічність*) можуть актуалізувати у свідомості реципієнта уявлення про світ поза межами реальності, світ потойбічний. Досить вагому роль в актуалізації зазначеного акценту відіграє образ *зими*, експлікований лексемою «січень». Як наголошує В. Войтович, зима – то пора року, коли, за народними уявленнями, природа «вмирає» або «засинає», а земля «хворіє», «відпочиває» до початку тепла і світла навесні [Войтович 2002, с. 190]. Така характеристика образу *зими* як «вмирає» у поетичному контексті Олексія Довгого значно посилюється введенням лексем на позначення часу доби (*ніч, сутінок*) та температурних характеристик (*холодно*). Окреслений художньо-образний контекст у сукупності усіх актуалізованих експресивно-стилістичних та асоціативних конотацій створює у свідомості читача образ *смерті*, який символізує *білий сад*. Згаданий образ посилено введенням образу-символу життя день, який охарактеризовано як такий, що «спадас» та «вечоріє», порівняймо: «*А день спадас. День мій вечоріє. // І кличе в бій. В останній кличе бій!*...»

Подальший аналіз художньо-поетичного макроконтексту дозволяє говорити про дещо «згладжену» експресивно певну негативну тональність

образу потойбічного світу на користь посилення власне семи «потойбічний». Таке «згладження» стає можливим завдяки певній сюжетній взаємодії ліричного героя, який мислиться померлим, та його нащадком, порівняймо: *«І задзвенять в єдиному акорді // Гілки, і зорі, і морозна тиша. // І ти, нащадку, молодий і гордий, // До мене в тихім слові прилетиш»*, – помічаємо, що негативно маркована внаслідок експресивного досвіду попереднього контексту сполука слів *«морозна тиша»* контекстуально набуває більш нейтральної тональності шляхом уведення в текст таких виразно позитивно забарвлених одиниць, як *«молодий»*, *«гордий»* та уживання спільнокореневого із *«тиша»* прикметника *«тихий»*, який у поєднанні з лексемою *«слово»* посилює вияв асоціативного образу мудрого (тихого) слова на противагу попередньо уявлюваному образу *тиші* як символу небуття.

Дещо суголосним вищеозначеній є міфологема саду в поезії *«Сняться мені дерева»* [Довгий 2009, Т.3, с. 254], у якій вона асоціюється не стільки із небуттям і смертю, хоча певний мотив можемо простежити (*Друзі весни моєї // рідше і рідше сняться*), скільки з образом *вічної пам'яті* – дещо ідеалізованим локусом – умістилищем різних видів рослин та птахів (*дерева, птиця, вика, ліси кленові, парость-луговиця*). Зміщення семантичного акценту на цей образ забезпечується уведенням у текст анафорично повторюваного дієслова *«снитися»*, порівняймо: *«Сняться мені дерева. // Сняться сади і птиці. // Сняться шовкові хвилі // на зеленій виці...»*, – звертає на себе увагу контекстуальне вживання образів *птахів* поруч із образом *дерева* – таке поєднання має давню історію. Так, в епосі *«Упанішади»* маємо сюжет, пов'язаний із ними – птахи сидять на Космічному Дереві, одна із них їсть, а інша її стереже: вони символізують індивідуальну та вселенську душі [Трессідер 1999, с. 294]. Трансцендентність і сакральність зображуваного локусу посилюється контекстуальним уведенням лексеми на позначення *лісу*: *«Сняться ліси кленові. // Пахоці лісу-глиці. // Сняться вологі очі // парості-луговиці»*. Зауважимо, що за язичницьких часів ліс – це було культове місце <...> звідки казковий образ *чуй-лісу* – правічного лісу на межі світів, де є джерела з живою і мертвою водою, живуть незвичайні тварини, зберігаються великі таємниці (пор. предковичний ліс на Волині в *«Лісовій пісні»* Лесі Українки) [Жайворонок 2006, с. 338].

У низці інших художньо-поетичних контекстах О. Довгого міфологема саду набуває дещо іншого семантичного наповнення – так, сад мислиться

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Строкаль О. М. [Строкаль А. Н.], omstrokal@gmail.com

Вербалізація міфологеми «сад» у мові поезії Олексія Довгого [Вербализация мифологеми «сад» в языке поэзии Алексея Довгого] (Українського / На укр. яз.)

ліричним героєм уже не стільки певним трансцендентним локусом, умістилищем певної індивідуальної чи колективної пам'яті, скільки певним символом ідеального світу, упорядкованого і гармонійного, за словами Дж. Трессідера, втраченого і знову набутого раю, певним зримим Господнім благословенням [Трессідер 1999, с. 319]. У поезії «Етюд» [Довгий 2009, Т.3, с. 226] означений тип міфологеми розгортається перед читачем через репрезентацію явищ природи (*росний сад, диму цівка*), акустичних і візуальних характеристик (*стишчується, рівніша*) та назв предметів побуту – страв і напоїв (*юшка, перцівка*): «Поволі **росний стишчується сад**. // **Рівніша над багаттям диму цівка**. // Чека на теслів **юшка і перцівка**, // І запахуючий дідів самосад», – пише поет. Звертає на себе увагу контекст, у якому вживана лексема «сад». Бачимо, що така ознака міфологеми, як «ідеальний / упорядкований», значно посилюється уведенням у художній текст лексем «хата», «дід-чабан», «бабусині руки». Що стосується лексеми «хата» та відповідного образу, маркованого нею, то помічаємо, що образ будівлі, житла, місця проживання в характеризованому тексті набуває символічного значення, порівняймо: «В селі буде **хату** дід-чабан. // Не хату – палац зводить аж під хмари. // Зірок над нею сходяться отари, // Коли в долини осіда туман...». В. Войтович зазначає, що хата як матеріальне і духовне осереддя сім'ї була малим відтворенням Космосу та мала, як і довколишній світ, три частини – верхню, де живуть божества, середню – замкнений світ родини, нижню, яка зв'язувала людей зі світом померлих [Войтович 2002, с. 557]. Як видно з розглядуваного контексту, окреслені характеристики цього символу представлено вербалізаторами, що позначають горішній просторовий ярус (під хмари, зірок), середній (лексеми на позначення світу людей – бабусині руки, невісточка, онук; реалій побуту – юшка, казанок, відерце – «Вже пахне **юшка**, де над **казанком** // **Бабусині** ворожать вмілі **руки**. // Заходить в двір **невісточка** з **онуком**, // **Відерце** ставить з теплим молоком») та нижній (долини, туман). Уживані у тексті лексеми «дід-чабан» та «бабусині» у поетичному авторському просторі витворюють міфологічно насажені образи Великого Батька та Великої Матері, які в уявленнях українців виступають одними з ключових складників Всесвіту, адже завдяки ним у ньому зароджується життя. У нашому контексті ці два образи символізують початок роду, як у вузькому розумінні (родина, сім'я), на що вказують лексеми «невісточка», «онук», так і в широкому (людський рід), про

що свідчить уведення в текст образів теслів.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Проведений аналіз особливостей вербалізації міфологеми «сад» у поетичній мові Олексія Довгого показує, що в більшості випадків вона для ліричного героя поета виступає як певний потойбічний світ, який корелює в деяких випадках із образом смерті, світ пам'яті, населений різними міфологічними істотами, а також як ідеальний і гармонійно упорядкований Всесвіт, порядок у якому забезпечується діяльністю образів Великого Батька та Великої Матері як очільників роду людського.

Певна річ, представлені результати лише частково охоплюють особливості образно-словесної парадигми міфологеми «сад» у поетичній мові Олексія Довгого, адже у його текстах згадана міфологема може інтерпретуватися ліричним героєм у проєкції на такі реалії, як внутрішній світ героя, значущі історичні місця та на багато інших, аналіз яких потребуватиме окремих подальших студій.

Література:

1. Бахтіарова, Т. «Міфологеми саду та світового дерева у творчості поетів-шістдесятників.» *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*, Серія: Філологічні науки 2 (2016): 25–29, http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmduf_2016_2_6 (дата звернення: 21.12.2019).
2. Войтович, В. *Українська міфологія* (Київ, 2002), 664.
3. Жайворонок, В. В. *Знаки української етнокультури: словник-довідник* (Київ, Довіра, 2006), 703.
4. Кальченко, Т. Ю. «Вербалізація елементів національної пам'яті в українській мовній картині світу (на матеріалі поетичного тексту).» *Мова* 27 (2016): 47–51, http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mova_2016_25_11 (дата звернення: 21.12.2019).
5. Костюк, І. «Міфологема: історія поняття в науковому дискурсі.» *ВІСНИК Львівської національної академії мистецтв* 22 (Львів, 2011): 405–416.
6. *Літературознавча енциклопедія*, авт.-уклад. Ю. І. Ковалів, т. 2 (Київ, Академія, 2007), 624.
7. Трессідер, Дж. *Словарь символов* (Москва, 1999), 652.
8. *Філософський енциклопедичний словник* (Київ, Абрис, 2002), 742.
9. Шестопалова, Т. «Кореляція понять «архетипний образ – міфологема – міф» (на прикладі поезії П. Тичини).» *Наукові записки НаУКМА* 17 (1999): 37–41.

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Строкаль О. М. [Строкаль А. Н.], omstrokal@gmail.com

Вербалізація міфологеми «сад» у мові поезії Олексія Довгого [Вербализация мифологеми «сад» в языке поэзии Алексея Довгого] (Українського / На укр. яз.)

10. Штерн, І. Б. *Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. Енциклопедичний словник* (Київ, АртЕк, 1998), 336.

Ілюстративний матеріал:

11. Довгий, О. П. «Дереворити.» *Вибрані твори в чотирьох томах 3* (Київ, Укр. письменник, 2009), 536.

References:

1. Bahtiarova, T. «Mifologemy sadu ta svitovogo dereva u tvorchosti poetiv-shistdesjatykiv [Myth of the garden in the works of poets of the sixties].» *Naukovyj visnyk Mykolai'vs'kogo nacional'nogo universytetu imeni V. O. Suhomlyns'kogo*, Serija: *Filologichni nauky* 2 (2016): 25–29, http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmduf_2016_2_6 (data zvernennja: 21.12.2019) (in Ukr.).
2. Vojtovych, V. *Ukrai'ns'ka mifologija [Ukrainian mythology]* (Kyiv, 2002) 664 (in Ukr.).
3. Zhajvoronok, V. V. *Znaky ukrai'ns'koi' etnokul'tury: slovnyk-dovidnyk [Signs of Ukrainian Ethnoculture: Dictionary Directory]* (Kyiv, Dovira, 2006), 703 (in Ukr.).
4. Kal'chenko, T. Ju. «Verbalizacija elementiv nacional'noi' pam'jati v ukrai'ns'kij movnij kartyni svitu (na materialy poetychnogo tekstu) [The verbalization of national memory elements in ukrainian language worldview (on the base of a poetic text)].» *Mova* 27 (2016): 47–51, http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mova_2016_25_11 (data zvernennja: 21.12.2019) (in Ukr.).
5. Kostjuk, I. «Mifologema: istorija ponjattja v naukovomu dyskursi [Mythologema: the history of term in the scientific discourse].» *VISNYK L'vivs'koi' nacional'noi' akademii' mystectv* 22 (Lviv, 2011): 405–416 (in Ukr.).
6. *Literaturoznavcha encyklopedija [Literary Encyclopedia]*, avt.-uklad. Ju.I. Kovaliv, t. 2 (Kyiv, Akademija, 2007), 624 (in Ukr.).
7. Tressider, Dzh. *Slovar' symvolov [Dictionary of symbols]* (Moscow, 1999), 652 (in Rus).
8. *Filosofs'kyj encyklopedychnyj slovnyk [Philosophical Encyclopedic Dictionary]* (K., Abrys, 2002), 742 (in Ukr.).
9. Shestopalova, T. «Koreljacija ponjat' «arhetypnyj obraz – mifologema – mif» (na prykladi poezii' P. Tychyny) [Correlatiion of the notions «archaetypical figure – Mythologema – symbol – myth» (on basis of poetry of P. Tychyna)].» *Naukovi zapysky NaUKMA* 17 (1999): 37–41 (in Ukr.).
10. Shtern, I. B. *Vybriani topiky ta leksykon suchasnoi' lingvistyky. Encyklopedychnyj slovnyk [Selected topics and lexicon of modern linguistics. Encyclopedic Dictionary]* (Kyiv, ArtEk, 1998), 336.
11. Dovgyj, O. P. *Derevoryty. Vybrani tvory v chotyroh tomah 3* (Kyiv, Ukr. pys'mennyk, 2009), 536 (in Ukr.).

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© Strokai O. M. [Strokai O. M.], omstrokai@gmail.com

Verbalization of the Myth «Garden» in Oleksii Dovhiy's Poetic Language [Verbalizatsiia mifologemy «sad» u movi poezii Oleksiia Dovhoho] (in Ukrainian)